

Ecologische maatregelen deltagebied

Herstel estuariene dynamiek door verminderen compartimentering: naar een nieuw evenwicht tussen de mate van dynamiek en het betreffende areaal!

↔ Aanpassing beheer Haringvlietsluizen (vergroting getijslag)

↔ Herstel verbindingen Grevelingen (met Noordzee en met Oosterschelde)

● Volkerak-Zoommeer weer zout (wellicht ook weer met getij)

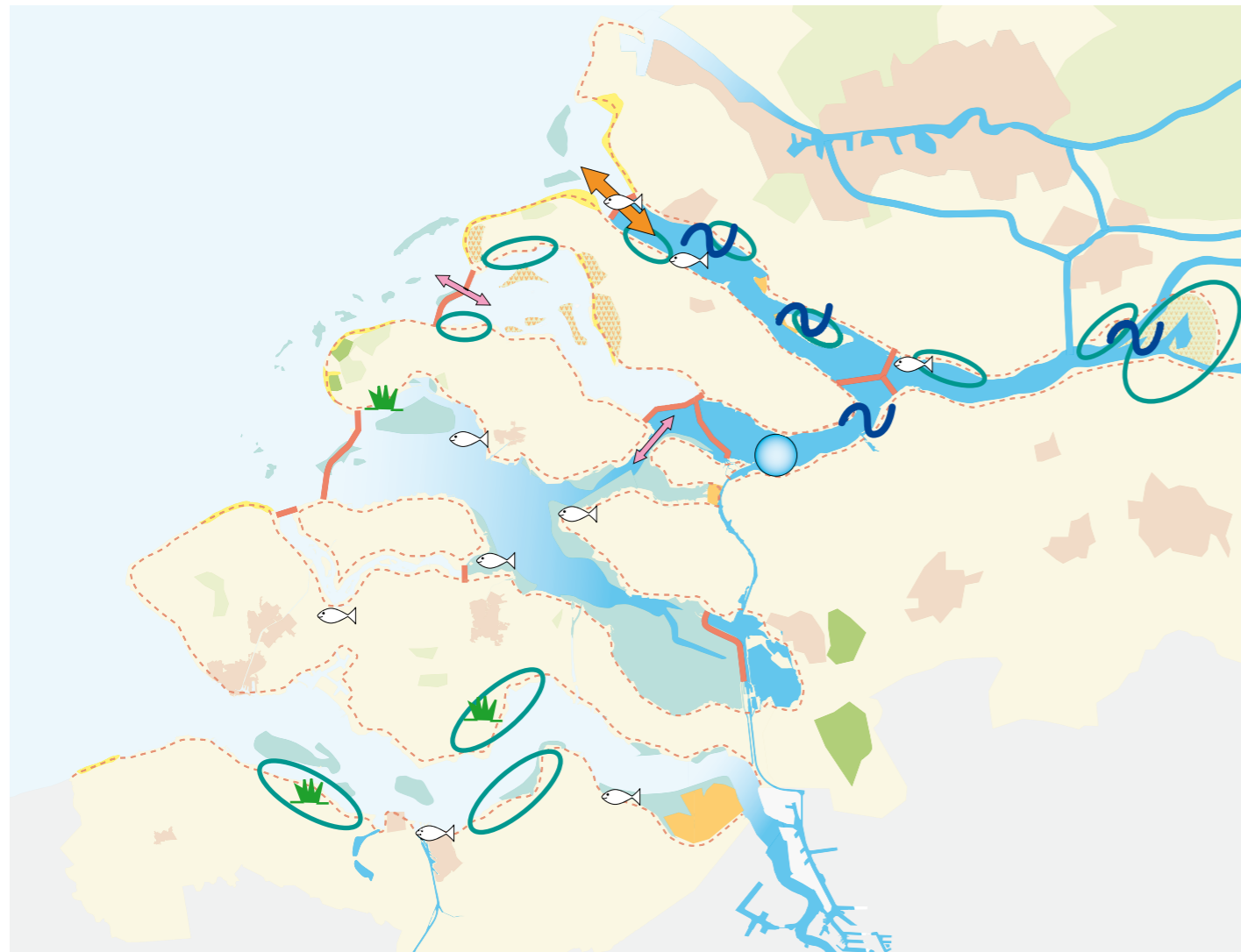
○ Uitbreiding intergetijdengebied (gorzen, zand- en slikplaten)

- Al een grote impuls gepland (Deltanatuur, Noordwaard)
- Lokale ontpoldering Biesbosch, Hollandsch Diep, Haringvliet en Westerschelde
- Doorgraven lokale zomerkades Biesbosch en Hollandsch Diep
- Verflauwen oevers door afgraven hoge/droge stukken en ophogen matig diep water

~ Herstel krekens Biesbosch en Haringvliet

🐟 Verbetering vismigratie (Haringvlietdam en met achterland)

🌱 Lokale realisatie van zilte graslanden (bij voorkeur buitendijks)

Rijkswaterstaat

4 Wat leren referentie-delta's ons over te nemen maatregelen in het deltagebied?

Een landschapsecologische analyse van processen, patronen en soorten en daaruit af te leiden maatregelen

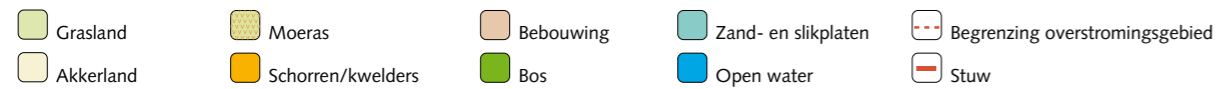
In diverse andere Europese landen zijn gebieden waar rivieren uitmonden in zee (delta's) beduidend minder beïnvloed door de mens dan in Nederland. Hierdoor valt daar veel te leren over de natuurlijke ecologische processen en de daarbij behorende patronen en soorten. Door de vergelijking van die buitenlandse referentiegebieden met de Nederlandse situatie is inzicht ontstaan in de belangrijkste maatregelen die genomen zouden moeten worden om de Nederlandse delta's ecologisch duurzaam te laten functioneren.

Referentie-delta's

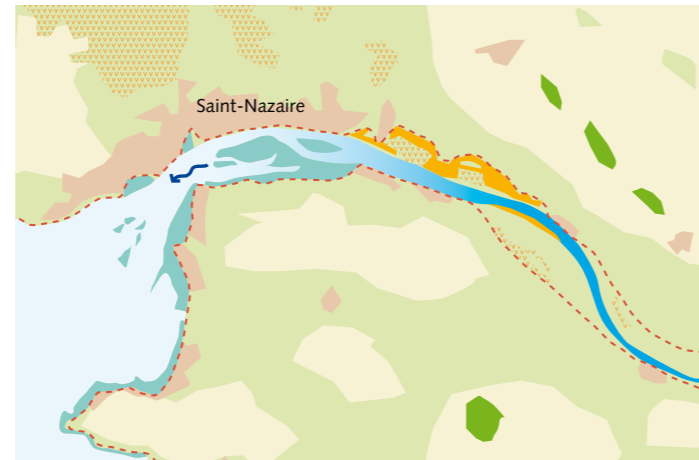
Elbe (Duitsland)

0 5 10 15 km zoet zout

Loire (Frankrijk)

0 5 10 15 km zoet zout

Essentiële kenmerken referentie-delta's

Kwaliteiten

Processen

- Hydrodynamiek (waterpeilfluctuaties als gevolg van rivierafvoer, getij en wind)
- Morfodynamiek (erosie / sedimentatie)
 - Duinvorming
 - Deltavorming
 - Geulvorming

Soorten

- Rijke/productieve bodemfauna
- Estuariene vissoorten (bot, spiering, fint)
- Trekvissen (zalm, grote marene)
- Steltlopers, meeuwen en sterns
- Watervogels (ganzen, zwanen)
- Kolonievogels (aalscholvers, lepelaars en reigers)
- Zeehond en bever

Patronen

- Grootschalig open water
- Complete zoet-zout-gradiënt
- Voedselrijk water en een lokale voedselrijke 'bel' in de zee
- Getijdegeulen en -kreeken
- Intergetijdengebied (riet- en biezenorzen, kwelders, zand- en slikplaten)
- Zilte graslanden
- Waterplantenvelden

Nederlands deltagebied

Toen (1850/1900)

Nu

0 25 50 km

zout water zoet water

Huidige kenmerken Nederlandse deltagebied

Kwaliteiten

- Grootschalig open water
- Estuariene dynamiek in Westerschelde (en Oosterschelde)
- Veel watervogels
- Morfologisch actieve Voordelta
- Zeehonden en bruinvissen (Voordelta en Westerschelde)
- Grootschalig moeras en ooibos (Biesbosch)

Knelpunten/omissies

- Sterke compartimentering; daardoor grote verstoring van het evenwicht dynamiek en schaal
- Getij is veelal geheel of gedeeltelijk verdwenen
 - Ernstig vismigratieprobleem
 - Afslag schorren, slikken en platen als gevolg van stagnerend peil (Volkerak-Zoommeer, Haringvliet, Hollandsch Diep en Biesbosch), verdiepingen vaargeul (Westerschelde) en/of vermindering getij-debiet (Oosterschelde)
 - Gebrek aan complete en geleidelijke zoet-zout gradiënten
 - Beperkt areaal land-water overgang door bedijkingen en oeverafslag
 - Diverse wateren (o.a. Volkerak-Zoommeer) met een fors waterkwaliteitsprobleem
 - Waterbodemonverontreiniging
 - Te gering areaal waterplanten en vrijwel afwezigheid zilte graslanden